БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 12 (5941) ЯНВАРИИН 17 ВТОРНИК 1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ВКП(б)-гэй Обкомой VII Пленум тухай
ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

Энэ оной январиин 13—14-дэ ВКП(б)-гэй Обкомой ээлжээтэ VII пленум болобо.

Пленум хадаа:

1. СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудтай дашарамдуулан партийна организацинуудта ябуулагдаха эмхидхэлэй ба агитационно-пропагандистска хүдэлмэри тухай.

2. Хабарай тарилгые бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ тухай.

3. XVI областной партийна ээлжээтэ конференци үнгэргэхэ тухай асуудалнуудые хаража үзөөд,

эдээн тушаа зохихо тогтоолнуудые батал ан абаба.

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтануудта бэлэдхэл ба хэблэлэй зорилгонууд

Манай орондо баяр баясхалантай үдэрнүүд ябажа байна. Советскэ арад болбол СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудта бэлэдхэжэ байна. Һунгуулиин кампани улам бүри үргэнөөр дэлгэрнэ. Тус кампанида большевистскэ хэблэл ехэхэн үүргэ эзэлхэ зэргэтэй. Тэрэнэй голосые олон миллион һунгагшад өөрынгөө түрэл, Ленин,—Сталинай партиин голосые шагнаһандал адляар шагнаха байна.

Советскэ хэблэл болбол арадай хизааргүй ехэ этигэл найдабарида хүртэнхэй. Юуб гэхэдэ, энэ хэблэл болбол дэлхэй дээрэ хамагһаа ехэ сүлөөтэй, үнэн зүб, үргэн ниитын хэблэл болоно.

Советскэ арад болбол хэблэлэй сүлөөгэй эрхые үргэнөөр эдлэнэ. Манай орон дотор хэблэл ургажа ба бэхижэжэ байна. Тэрэ хадаа үргэн ниитэтэй таһалгаряагүй, бата бэхи, улам бүри үргэн боложо байгаа холбоотой дээрэһээ, советскэ социалистическэ демократиие эли тодоор харуулжа байдаг дээрэһээ хүсэтэй.

Һунгуулиин кампаниин үедэ хэблэлэй зорилго хадаа агууехэ ба олон янзын байха байна. Газетэнүүд болбол Сталинска Конституциин агууехэ принципүүдые, «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримые», советскэ һунгуулиин системын гол принципүүдые, һунгагшадай списогүүдые зохёолгын, һунгуулиин округууд болон участогуудые байгуулгын, депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгын журамые болон голосованиин журамые хододоо ба гүнзэгыгөөр ойлгуулжа байха уялгатай.

Социалистическа байгуулалтын түйлалтануудые, мачай амжалтануудые тон үргэнөөр, дүүрэн хэмжээгээрынь харуулха, манай сталинска эпохо арадай дундаһаа хэды шэнээн олон оюун бэлигтэниие ургуулан гаргааб гэжэ харуулха, советскэ хүнүүдэй творческо зохёон байгуулхы ажалые, тэдэнэрэй патриотическа алдарта баатаршалгануудые, советскэ хүнэй—коммунизм байгуулагшын духовно шэнжэ шарайе харуулха гээшэ манай хэблэлэй арюун нангин зорилго мүн!

Нүгөө талаһаа, экономическа кризис худар капиталистическэ дэлхэйн улам бүри гүнзэгырэн орожо ябаһые, капиталистическэ оронуудтахи үргэн ниитэ ажалшадай хүшэр хүндэ ядаралда, хүдэлмэригүйдэлгэдэ, үлэсхэлэн зоболондо дарагдажа байһые харуулха хэрэгтэй.

Социалистическэ гүрэнэй гадаадын политикын амжалтанууд түйлай ехэ. Советскэ правительствын сталинска гадаадын политика—эб найрамдалай политика хадаа бүхы оронуудай ажалшадай интересүүдтэй зохилдоно. Советскэ Союз хадаа демократиин ба социализмын ургажа ба бэхижэжэ байгаа лагериие толгойлно, тэрэ хадаа шэнэ дайниие үүдхэгшэ империалистнарта эсэргүүгээр, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэнэ.

Манай ороной бухэдэлхэйн түүхэтэ илалтанууд хадаа коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр, манай гениальна вождь ба багша агууехэ Сталинай ударидалгаар түйлагдаа. Большевигүүдэй парти хадаа манай үеын оюун бодол, нэрэ түрэ ба үнэн мэдэрэл мүн, манай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ мүн. Советскэ арадай хүтэлбэрилхы ба залан ударидаха хүсэн болохо партиин үүргые бүхы талаарынь эли тодоор харуулха, парти хадаа дайнай һүүлэй үедэ арадай ажахын хүсэтэ дэбжэлтые, хүдэлмэришэд, колхозниг уд ба интеллигенциин материальна болон культурна хэмжээе дээшэлүүлгые хангажа, агууехэ зорилгые шиидхэлгэ тээшэ—коммунистическэ общество байгуулга тээшэ советскэ арадые этигэл найдабаритайгаар хүтэлбэрилжэ ябана гэжэ харуулха гээшэ хэблэлэй шухалын шухала зорилго мүн. Советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэлэй хүсые, зориг бадаруулагша советскэ патриотизмын хүсые, бүхы творческо хүсэнүүдээ үргэнөөр һалбаруулха арга боломжые ехэнүүд ба баганууд арадуудта олгоһон Советскэ Союз доторхи наһануудай агууехэ хани харилсаанай, арадуудай эбдэршэгүй хани холбооной хүсые харуулха хэрэгтэй.

Һунгуулиин кампаниин бүхы асуудалнуд эмхидхэлэй асуудалнуудһаа эхилэн, газетэнүүдэй хараса дотор байха зэргэтэй. Һунгагшадай списогүүдые табилга, һунгуулиин участогуудые ба тэдэнэй дэргэдэ агитпунктнуудые эмхидхэлгэ, агитаторнуудые шэлэн ололго ба тэдэнэртэ заабари үгэлгэ, агитпунктнуудые литератураар хангалга, тэдэниие түхеэрэлгэ гэхэ мэтын бүхы асуудалнууд газетые һонирхуулангүй байжа шадахагүй. Агитколлективүүдэй болон агитаторнуудай хүдэлмэриин идейнэ удхашанарта онсо анхарал хандуулха, эрхим агитколлективүүдэй, агитпунктнуудай, агитаторнуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые харуулха хэрэгтэй. Нютагай ажабайдалай бодото жэшээнүүд дээрэ зохёогдоһон, хөөрэлдөө ба элидхэл хэхэдэ һонирхолтой материалнуудаар үй түмэн агитаторнууд болон пропагандистнуудые зэбсэглэхэ шухала.

Пропагандистска статьянууд, консультацинууд, уншагшадай асуудалнуудта харюунууд, социалистическэ байгуулалтын амжалтанууд тухай эли тодо хуудаһанууд, манай туйлалтануудые гэршэлһэн баримтанууд, тоонууд, очеркнууд, Сталинска Конституциин нараар гэрэлтүүлэгдэһэн өөһэдынгөө ажабайдал ба ажал тухай советскэ хүнүүдэй хөөрөөнүүд гэхэ мэтын олон янзын газетнэ формонуудые, һунгуулиин кампаниин бүхы асуудалнуудые дүүрэнээр ба бүхы талаарнь харуулхын тула ашаглаха хэрэгтэй.

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудта бэлэдхэл хадаа үргэн ниитын-политическэ ба үйлэдбэриин түйлай ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэргэгдэжэ байна. Газетэнүүд болбол городой ба хүдөөгэй ажалшадай социалистическэ мүрысөөнэй шэнэ, хүсэ ехэтэ энэ дэбжэлтые эмхидхэгшэд ба нэбтэрүүлэгшэд байха, бүхы шэнэ, түрүү, прогрессивнэ юумэнүүдые саг соонь обёорон хараха, дэмжэхэ уряалтай.

(Январиин 15-ай «Правдын» түрүү бэшэгһээ).

И. В. Сталин Индиин посол г-н. С. Радхакришнантай уулзаба

Январиин 14-дэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ И. В. Сталин Индиин посол г-н С. Радхакришнантай уулзаба.

Уулзалган дээрэ СССР-эй гадаадын Хэрэгүүдэй Министр А. Я. Вышинский байлсаа. (ТАСС).

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтануудта бэлэдхэл

Һунгуулиин окружной комиссинуудай составта кандидадуудые дэбжүүлгэ эхилбэ

БМАССР-эй искусствонуудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзһаа һунгуулиин окружной комиссиин гэшүүдтэ кандидадаар нүхэр М. Н. Степанова дэбжүүлэгдэбэ

БМАССР-эй искусствонуудай хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна Союзай областной соведэй президиумэй заседани боложо, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ РСФСР-һээ һунгаха һунгалтануудай 24-дэхи Иркутска һунгуулиин округой һунгуулиин окружной комиссиин составта кандидадые дэбжүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Үгэ хэлэһэн нүхэр Болдонова болбол РСФСР-һээ һунгуулиин 24-дэхи Иркутска округой окружной комиссиин составта БМАССР-эй габьяата артистка Мария Николаевна Степановае дэбжүүлбэ.

Нүхэр Болдонова иигэжэ хэлэбэ: —Нүхэр Степанова болбол хэдэн олон жэлэй турша соо Гүрэнэй Ленинэй орденто Бурят-Монголой хүгжэмтэ-драмын театрын гол актрисануудай нэгэнь байһан юм. Мүнөө тэрэ хадаа гүрэнэй республиканска колхозно-совхозно театрта мүн лэ үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Мария Николаевна Степанова—1941 онһоо хойшо партиин гэшүүн, общественнэ эдэбхитэй хүдэлмэрилэгшэ мүн. Тэрэ хадаа өөрынгөө дуратай ажалда—советскэ искусстводо бүхы хүсэ шадалаа үгэдэг. Нүхэр Степанова манай этигэл найдабариие нэрэтэй түрэтэйгөөр харюулха бэзэ гэжэ һананаб.

Нүхэр Н. С. Зеленская (оперо ба баледай театрын артистка) нүхэр А. И. Бажеев (арадай творчествын байшангай директор), нүхэр И. Я. Забельский (Госфилармониин дэргэдэхи лекториие даагша) гэгшэд нүхэр Болдоновагай дурадхалые халуунаар дэмжэбэ. Тэдэнэр хадаа нүхэр Степанова Эхэ оронойнгоо үнэн сэхэ басаган гээшэ, анхаралтай ба һонор нүхэрэмнай гээшэ гэжэ хэлэбэд.

Тус заседани дээрэ байгшад бултадаа РСФСР-һээ Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха һунгалтануудай 24-дэхи Иркутска һунгуулиин округой окружной комиссиин составта нүхэр Мария Николаевна Степановагай кандидатурые дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн һаналаар тогтообо

Уһан замай транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзна организациһаа окружной комиссиин гэшүүдтэ кандидадаар нүхэр П. В. Минеев дэбжүүлэгдэбэ

Уһан замай транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна Союзай районно комитедэй президиумэй үргэн заседани боложо, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ РСФСР-һээ һунгаха һунгалтануудай 24-дэхи Иркутска һунгуулиин округой окружной комиссиин составта кандидадые дэбжүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Зүүн Сибириин гол мүрэнэй пароходствын Селенгинскэ районно Управлениин начальнигые орлогшо нүхэр А. С. Крашенинников үгэ абана.

—Гол мүрэнэй транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзай гэшүүн, «Пограничник» пароходой капитан, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Петр Васильевич Минеевые һунгуулиин окружной комиссиин составта дэбжүүлхые дурадханаб,—гэжэ хэлэбэ.—Нүхэр Минеев болбол гол мүрэнэй транспортын эрхим хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэниинь юм. Тэрэ хадаа Байкало-селенгинскэ пароходствын уһан замайхидай дунда үнэхөөрөө хүндэтэй болоһон хүн байха юм. Нүхэр Минеев һунгуулиин окружной комиссида тэрээниие дэбжүүлһэн этигэл найдабариие харюулжа шадаха байха.

Үгэ хэлэһэн нүхэд А. А. Мадаев ба С. В. Кузнецов нүхэр Крашенинниковай дурадхалые халуунаар дэмжэбэ.

Тус заседани дээрэ байгшад хадаа Национальностьнуудай Соведтэ РСФСР-һээ һунгаха һунгалтануудай 24-дэхи Иркутска һунгуулиин округой окружной комиссиин составта нүхэр Петр Васильевич Минеевые дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн һаналаар тогтообо.

Арба-арбан айлнуудые даажа абаба

ЯРУУНА. **(Телефоноор абтаба).** «Улаан Ярууна» ба «Улаан Туяа» колхозуудай парторганизацинууд һунгалтада бэлэдхэлэй үедэ ябуулагдаха агитационно хүдэлмэриин зорилгонууд тухай асуудалаар агитаторнуудай семинарнуудые үнгэргэбэ. Агитаторнууд болбол ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулхын тулада арба-арбан айлнуудые даажа абаба.

Аймагай гүйсэдхэхэ комитет болбол һунгагшадые бүридхэлдөө абаха, һунгуулиин участогуудай байха газарнуудые тодорхойлхо гэһэн заабариие сомоной Соведэй гүйсэдкомуудта үгэбэ.

Д. Жалсанова.

Дүрбэн зуу гаран агитаторнууд

КЯХТА. **(Телефоноор абтаба).** СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ Кяхтын аймагай һунгагшадай дунда хамтадаа 400 гаран агитаторнууд хүдэлмэрилхэ байна.

Усть-Киранай сомоной территориальна парторганизациин ба Калининай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин агитаторнууд хамта 24 хүн тус бүридөө 5—6 айлнуудые даажа абаад, агитационно хүдэлмэри ябуулжа эхилээ.

Тэдэнэр Сталинска Конституциие, советскэ һунгуулиин хуулиие һунгагшадта ойлгуулна.

С. Коновалов.

Уһанзамайхидай бэлэдхэл

Уһанзамайхидай Сэлэнгын районно управлениин территори дээрэ ажаһуужа байгаа һунгагшадай дунда хамта 90 агитаторнууд агитационно хүдэлмэри ябуулха байна. Тэдэнэр хүдэлмэреэ эхилбэ.

Мотор заһабарилгын завод, пристань дээрэ «СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ Дүримтэй» газетэнүүдэй витринэнүүд эмхидхэгдэбэ.

А. Коротаева.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удэ городой эрхим агитпункт. БМАССР-эй юстициин Министерствын парторганизациин агитколлективэй хүтэлбэрилэгшэ Э. Алашкевич (зүүн гарһаа) агитаторнуудтайгаа хөөрэлдөө хэжэ байна. (Баруун гарһаа) агитаторнууд: А. Занданова, М. Пчелинцев, П. Борцов, Ц. Перевозникова, В. Мужиков ба Н. Базарон.

О. Зенкиин фото.

ВЦСПС-тэ

СССР-эй Верховно Соведтэ хэгдэхэ һунгалтануудтай дашарамдуулан профсоюзуудай ниитын-политическэ хүдэлмэриие эршэдхэхэ тухай

ВЦСПС-эй секретариат хадаа «СССР-эй Верховно Соведтэ хэгдэхэ һунгалтануудтай дашарамдуулан, профсоюзуудай ниитын-политическэ хүдэлмэриие эршэдхэхэ тухай» тогтоол гаргаба. Һунгалтануудые бэлэдхэхэ ба хэхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадахыень, дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлые промышленностиин, транспортын, хүдөө ажахын, культурна байгуулалтын бүхы һалбаринуудаар болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө толгойлхыень профессиональна союзуудай комитедүүдтэ ба соведүүдтэ дурадхаба.

ВЦСПС болбол хүдэлмэришэд ба албахаагшадай дунда ниитын-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, һунгагшадай дунда агитационно хүдэлмэри ябуулхын тулада һайн бэлэдхэлтэй хүдэлмэришэдһөө ба албахаагшадһаа, профсоюзна эдэбхитэдһээ агитаторнууд ба пропагандистнуудые томилхыень профсоюзна организацинуудые уялгалаа.

Арад зоной дунда агитационно хүдэлмэри ябуулхадаа, СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудта түрүүшынхеэ хабаадажа байгаа залуу һунгагшадые СССР-эй Конституцитай, һунгуулиин хуулитай, СССР-эй гражданинуудай эрхэнүүд ба уялгануудтай һайтар танилсуулха шухала байна.

Профсоюзна бүхы организацинууд, профсоюзуудай культурна эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд болбол коммунизмын түлөө тэмсэлдэ советскэ арадые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ — Ленин — Сталинай партида, коммунистическэ партиин ба советскэ гүрэнэй вождьнор — В. И. Ленинд э ба И. В. Сталинда зорюулагдаһан, мүн СССР-эй Конституци тухай, һунгуулиин хуули тухай, буржуазна демократиһаа советскэ демократиин үлүү һайн тухай, советскэ обществын морально-политическэ нэгэдэл, СССР-эй арадуудай хани барисаан тухай, советскэ патриотизм тухай, Советскэ Союзай хүсэ шадалай хэлбэришэгүй ургалта тухай, советскэ арадай материальна тэниглэн байдал ба культурые дээшэлүүлхын тулада парти ба советскэ гүрэнэй зүгһөө үдэр бүри анхарал оролдолго гаргадаг тухай, шэнэ дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү, демократиин болон социализмын хүсэнүүдые гулидхан элсүүлхын ба бата бэхи эб найрамдалай түлөө Советскэ Союзай тэмсэл тухай лекцинүүд, элидхэлнүүд, хөөрэлдөөнүүдые хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай ба интеллигенциин дунда эмхидхэхэ ёһотой.

ВЦСПС болбол профсоюзна организацинуудые иигэжэ уялгалаа:

— СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые бэлэдхэхэ ба хэхэ ябадалда зорюулагдаһан үргэн агитациие бүхы клубууд, культурын байшангууд, улаан булангууд, библиотекэнүүд, тэрэшэлэн цехүүд ба хамтын байрануудта ябуулха;

—Уншагшадай дунда профсоюзна библиотекэнүүдэй ябуулдаг ниитын хүдэлмэриие шангадхаха ба һунгуулиин литературые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ябадал хангаха;

— Революционно — түүхын фильмнүүдые харуулха, советскэ гүрэнэй амжалтанууд тухай, советскэ арадай туйлаһан агууехэ илалтанууд тухай кинофестивальнуудые эмхидхэхэ.

Профсоюзна организацинууд хадаа агитпунктнууд, цехүүд ба хамтын байрануудта һунгагшадые культурнаар хангаха хэрэгтэ профсоюзуудай уранһайханай самодеятельностиин коллективүүдые үргэнөөр хабаадуулха ёһотой.

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудай хүндэлэлдэ физкультурнигуудай агитпоходууд, урилдаанууд, эстафетэнүүдые, тэрэшэлэн ниитын спортивна мүрысөөнүүдые эмхидхэхыень профсоюзуудай спортивна обществонуудта ВЦСПС һайшаан дурадхаба.

Һунгагшадай үхибүүдтэ зорюулан профсоюзуудай культурна эмхи зургаануудта ба хамтын байрануудта таһалгануудые түхеэрхэ, хүүгэдэй утреннигууд, киносеанснуудые эмхидхэхэ, манай Эхэ ороной алдарта хүнүүдтэй хүүгэдые уулзуулха гэхэ мэтын хүдэлмэри эмхидхэхэ гэжэ профорганизацинуудта дурадхаба.

НҮХЭР И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойтой дашарамдуулан, партийна, советскэ болон олониитын организацинуудһаа, ажалшалай коллективүүд, Советскэ Союзай гражданинууд, гүрэнэй, ниитын организацинууд ба хилын саанахи элдэб нюурнуудһаа И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалганууд ерэжэ үргэлжэлһөөр.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ажаһуухыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнһөө хүсэһэн амаршалгануудые хүргэбэ:

«Куйбышевнефть» нэгэдэлэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

ВКП(б)-гэй Челябинска обком;

ВКП(б)-гэй Кемеровскэ горком ба городской ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком;

СССР-эй агаарай гражданска флодой Главна управлениин личнэ состав;

СССР-эй станок-бүтээлгын Министерствын хүдэлмэрилэгшэд;

Уфа городой, Ленинскэ районой IX партийна конференцидэ хабаадагшад;

Горьковско областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком;

ВКП(б)-гэй Саратовска горком ба городской ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком;

Грузинска ССР-эй медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Республиканска комитет;

СССР-эй архитектурын Академиин бодото гэшүүд ба гэшүүд-корреспондентнүүд, научна сотруднигууд, аспирантнууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Советскэ Украинын столица Киевэй, республиканска, областной ба городской партийна, советскэ, общественнэ, профсоюзна, комсомольско организацинуудай түлөөлэгшэдэй ба Советскэ Армиин частьнуудай баярай суглаан;

ВКП(б)-гэй Корякска округком;

Грузиин КП(б)-гай Тбилисскэ горком;

ВКП(б)-гэй Свердловско горком ба городской ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком;

Украинын КП(б)-гай Сталинска горком ба городской ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком;

Минскэ областиин, Борисовско МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд, мэргэжэлтэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Киргизскэ ССР-эй наукын хүдэлмэрилэгшэдэй, социалистическэ малажалай түрүүшүүлэй, зоотехнигүүдэй ба ветеринарна врачуудай республиканска зүблөөндэ хабаадагшад;

Молодечненскэ областиин, Сморгоньско районой Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд;

Воронежско зооветеринарна институдай студентнүүд, профессорнууд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Воронежско областиин, Хлевенскэ районой «Триер» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Сталинградска областиин, Калининска районой «Светлый путь» хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Калужска областиин Козельскэ машинно-тракторна станциин трактористнууд, комбайнернууд, агрономууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Ворошиловградска областиин, Ново-Псковско районой «Победа» хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Саратовска областиин, Пугачевскэ районой Чапаевай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Харьковска областиин, Сахновщинска МТС-эй хүдэлмэришэд, албахаагшад, трактористнууд, комбайнернууд, тракторна бригадануудай бригадирнууд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд;

Пензенскэ областиин, Шемышейскэ районой «Знамя Победы» хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Калужска областиин, Козельскэ районой «Путь социализма» хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Гомельскэ областиин, Стрешинскэ районой Каменскэ МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд, агрономууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Новосибирскэ областиин, Доволенска районой «Заветы Ильича» хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Пензенскэ областиин, Башмаковска районой Маратын нэрэмжэтэ шубуу үсхабариһдэг совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад;

Омско областиин, Ситниковска совхозой хүдэлмэришэд, албахаагшад ба мэргэжэлтэд;

Харьковска областиин, Боровско районой «Червона Москва» колхозой гэшүүд;

Закарпатска областиин, Мукачевска округой Клячаново тосхоной ажалшадай депутадуудай сельсовет ба Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд;

Кемеровскэ областиин, Мариинска районой «Память Чкалова» хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Алтайска хизаарай, Егорьевско районой ВКП(б)-гэй ЦК-гэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Латвийска ССР-эй, Даугавпилска уездын, Калупска волостиин, Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Амурска областиин, Мазановска районой, Селемджинска МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд, агрономууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Краснодарска хизаарай, Ново-Леушковско районой «Большевик» гэжэ гахайн совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад;

Гомельско областиин, Речицка районой, «Коминтерн» колхозой гэшүүд;

Ставропольско ой модоной Улаан тугта ажахын хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшадай коллектив;

Тамбовско областиин, Уваровска районой «Октябрь» хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Горно-Алтайска автономно областиин, Усть-Канска аймагай «Светлый путь» хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Ульяновска областиин, Тагайска районой Федерациин нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Полтавска областиин, Улаан Армиин нэрэмжэтэ совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшадай коллектив;

Московско областиин Серебряно-Прудска районой «Новый мир» колхозой гэшүүдэй суглаан;

Латвийска ССР-эй, Елгавска уездын, Пенкульска волостиин долоон жэлэй һургуулиин багшанар ба һурагшад;

Ленинград городой Евг. Соколовагай нэрэмжэтэ типографиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Белоруссиин Советскэ уранзохёолшод;

«Молодая Гвардия» типографиин ба хэблэлэй хүдэлмэришэд болон албахаагшад;

Ленинэй орденто, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна электротехническа институдай научна сотруднигууд, инженернүүд, технигүүд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

И. В. Сталинай нэрэмжэтэ Белорусскэ политехническэ институдай студентнүүд, профессорско-багшанарай состав, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

«Сталинский сокол» газетын хэблэлэй ба редакциин хүдэлмэрилэгшэд;

Саратовска, гүрэнэй багшанарай институдай студентнүүд, профессорнууд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

СССР-эй, Ленинэй орденто, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Гүрэнэй библиотекын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Украинска ССР-эй наукануудай Академиин клиническэ физиологиин ба А. А. Богомольцын нэрэмжэтэ биологиин болон патологиин экспериментальна институдай сотруднигуудай коллектив;

Ленинэй орденто, В. М. Молотовой нэрэмжэтэ Московско энергетическэ институдай студентнүүд, профессорско-багшанарай состав, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Вильнюсска университедэй профессорнууд, багшанар, студентнүүд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Ф. Э. Дзержинскиин нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна теплотехническэ институдай научна хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Проф. А. Я. Стернбергын нэрэмжэтэ Ленинградска научно-шэнжэлэлгын туберкулезно институдай сотруднигуудай коллектив;

Курска түмэр замай транспортын техникумэй ба паровозой машинистнуудай һургуулиин һурагшад, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Рига городой Гүрэнэй клиническэ больницын медицинскэ персонал, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Украинын советскэ уранзохёолшодой Союзай Харьковска организациин уранзохёолшод-гэшүүд;

Азербайджанска, Гүрэнэй ород драмын театрын артистнууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Архангельска медицинскэ институдай профессорнүүд, багшанар, студентнүүд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Ленинградска консерваториин дэргэдэхи музыкальна дунда һургуулиин 1-дэхи «А» ба «Б» классуудай һурагшад;

Эдеэ хоолой промышленностиин А. И. Микоянай нэрэмжэтэ Киевскэ технологическа институдай студентнүүд, профессорнууд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Украинска ССР-эй наукануудай Академиин комсомолнууд ба залуушуул;

Удмуртска АССР-эй Юкаменска дунда һургуулиин багшанар ба һурагшад;

Павлодар городой 4-дэхи һургуулиин һурагшад;

Краснодарска хизаарай, Ново-деревянковска станицын долоон жэлэй № 17 һургуулиин багшанар ба һурагшад;

«Артек» лагерьта амаржа байгаа пионернүүд;

Куйбышевска индустриальна институдай студентнүүд, профессорнууд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Куйбышев городой № 39 һургуулиин 3-дахи «Б» классай һурагшад;

Киев городой Свердловой нэрэмжэтэ заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Ростов—на-Дону городой Октябрьска революциин нэрэмжэтэ заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Егорьевск городой, Ажалай Улаан тугай орденто «Вождь пролетариата» гэжэ бүд нэхэлгын фабрикын хүдэлмэришэд, инженернүүд ба албахаагшадай коллектив;

Тамбовско асбестова заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Харьков городой тепловозой электротүхеэрэлгын заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Выборг городой «Электроинструмент» заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Ленинградай гардинно-кружевной фабрикын хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Таганрогска, далайн портын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

«Северолес» трестын хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Ульяновска областиин, Калининай нэрэмжэтэ сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Оренбургска түмэр замай Актюбинск станциин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Москва городой трамвайна депогой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Сахалинай ой модоной комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив,

Амурска областиин Кировэй нэрэмжэтэ руднигай хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Чкаловска областиин «Бугурусланнефть» трестын хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Кемеровскэ электромеханическэ заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Обь-Иртышска загаһанай трестын, Микоянай нэрэмжэтэ загаһанай заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай суглаан;

Рижскэ шифернэ заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

СССР-эй химическэ промышленностиин Министерствын Челябинска заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Ворошиловай нэрэмжэтэ Архангельска саарһанай комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Амурска областиин, Благовещенскэ городской электростанциин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Архангельска энергокомбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай суглаан;

Мульһэ хахалдаг «Дежнев» пароходой экипаж;

Калинин городой хэлхеэ холбосной хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан;

Марийска целлюлозно-саарһанай комбинадай хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшадай коллектив;

Новгородско областиин, Болдыревагай нэрэмжэтэ Куотинска бүд нэхэлгын фабрикын хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Тюменскэ областиин, Ишима городой электростанциин хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

«Амураолото» трестын «Нижняя Селемджа» приискын хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Пинскэ, колхозуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудые бэлэдхэхэ Гүрэнэй һургуулиин һурагшад, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Ажалай Улаан Тугай орденто, Ленинградска инженерно-барилгын институдай студентнүүд, профессорнууд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Кировэй нэрэмжэтэ Казанска химико-технологическа институдай студентнүүд, профессорнууд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Латвийска ССР-эй, Цесисска уездын, Мазстраупска волостиин эхэнэрнүүдэй эдэбхитэдэй суглаан;

Хакасска хүдөө ажахын техникумэй багшанар, һурагшад, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Тюменскэ областиин, Нижне-Тавдинска ой модоной ажахын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Амурска областиин, Средне-Бельскэ таряанажалай совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшадай коллектив;

Болгариин София городой, Георгий Димитровэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын Академиин багшанар, студентнүүд ба албахаагшад;

Аргентинын Авельянед городой коммунистическэ залуушуулай федераци;

Болгариин Эсэгэ ороной фронтын Софийска городской комитет;

Кипрын Лемесос городой ажалшад;

Болгариин София городой «Болгарская роза» гэжэ гүрэнэй предприятиин хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Болгариин Любимец тосхоной ажаһуугшад;

Румыниин Крайов городтохи «Бискиц спик де грыу» фабрикын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Болгариин Трына городой ажалшалай суглаан;

Болгариин Марек городой кондитерска үйлэдбэриин кооперациин хүдэлмэрилэгшэд;

Болгариин София городой «Эфраим» гэжэ гүрэнэй предприятиин хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Румыниин Сучавадахи гүрэнэй № 1 поликлиникын албахаагшад;

Болгариин, сентябриин 9-нэй нэрэмжэтэ гүрэнэй саарһанай-картонно фабрикын хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Болгариин Прянов городой түмэр замай мастерскойн ажалшад;

Софийска гарнизоной офицернүүд ба генералнууд.

США, Баруун Пенсильваниин коммунистическэ организаци;

США, Техас штадай коммунистическэ организаци;

Голландиин коммунистическэ партиин Амстердамска комитет;

Чехословакиин коммунистическэ партиин Готвальдово городтохи гэшүүд;

Итали, коммунистическэ партиин Кампителлиин секци;

Норвеги, Гетеборг городой коммунистическэ организаци;

Англиин коммунистическэ партиин Кеттеринг городтохи таһаг;

Албаниин ажалшадай партиин ЦК-гээр ба партиин Тирана городой городской комитедээр эмхидхэглэһэн баярай заседани;

Итали, Казертын компартиин федераци;

Итали, Кастиньяно городой коммунистнууд;

Аргентина, Санта-фе провинциин коммунистическэ организаци;

Чехословакиин компартиин Зброевска заводтохи гэшүүд ба партиин Брно городой районно комитет;

Чехословакиин компартиин Рузинова, нютаглахи организаци;

Чехословакиин компартиин Дечин городой организаци;

Англиин залуушуулай Коммунистическэ союзай Лондонско организаци;

Норвегиин залуушуулай Коммунистическэ Союзай Центральна комитет;

Брюссель город, Бельгийскэ арадай залуушуулай национальна комитет;

Кипрын ажалшадай Прогрессивнэ партиин Центральна Комитет;

Нью-Йоркдохи общественнэ наукануудай Джефферсоновско һургуулиин багшанар ба студентнүүд;

Монтевидео, Уругвайн демократическа организацинуудаар зарлагдаһан митингдэ хабаадагшад;

Хитадай общественнэ наукануудай хүдэлмэрилэгшэдэй түлөөлэгшэдэй суглаан;

«Франция — СССР» гэжэ Ассоциациин Парижска Комитет;

Брюссель город, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ эхэнэрнүүдые Нэгэдүүлхэ Национальна Комитет;

Польшодохи Славянска Комитет;

Софи, Болгаридахи, эб найрамдалые хамгаалха Национальна Комитет;

Англи, механигуудай нэгэдэмэл Союзай Саутоллско областной комитет;

Триестын нэгэдэмэл профсоюзуудай конференци;

Софи, ремесленнигүүдэй Профессиональна ниитэ союз;

Германи, германо-советскэ хани арисаанай общебствын Штасс-Фуртска группын 2 мянган гэшүүд;

Финлянди, Хельсинки, Коллокоскидохи митингдэ хабаадагшад;

Чехословакиин компартиин Лучинцедэхи нютагай организаци:

Итали, Бершнад ажалай палата;

(*Үргэлжэлэлынь хожом гараха*)

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын долоон жэлэй эвонкийскэ һургуулиин ордендо багша В. М. Болотова арадуудай агууехэ вождь И. В. Сталинай ажабайдал ба революционно ажал-ябуулга тухай һурагшадай дунда хөөрэлдөө хэжэ байна. М. Миневэй фото.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Пропагандист Гончаровагай кружогто

«Восток заготзерногой» Бурят-Монголдохи конторын партийна эхин организаци (секретариинь нүхэр Вшивкова) мүнөө жэл партийна һуралсалые эмхитэйгээр ябуулжа байна.

11 коммунистнуудынь «ВКП(б)-гэй түүхын хуряангы курсые» шудалха кружогто һуралсана. ВКП(б)-гэй горкомой дэргэдэ пропагандистнуудай курс дүүргэһэн дуршэлтэй пропагандист нүхэр Гончарова энэ кружогой хүтэлбэрилэгшөөр баталагдаһан байгаа. Кружогто һурагшад һуралсалай жэлэй эхилһэнһээ хойшо «ВКП(б)-гэй түүхын хуряангы курсын» VIII, IX, X бүлэгүүдые үзэжэ дүүргээд, XI бүлэгые үзэжэ захалба. Заняти таһалдаһан ушар байхагүй. Һурагшад бултадаа пятница бүхэнэй үдэшын 8 часта занятимнай заа, бол болохо юм гэжэ мэдэдэг. Нүхэр Гончаровагай командировкодо гарахаданшье заняти хойшолуулагдадаггүй, парторганизациин секретарь нүхэр Вшивкова өөрөө үнгэргэдэг байна.

Староста болбол һурагшадай занятидаа ерэһэн ба үгыень нарииниар тэмдэглэдэг, хүнэй ерээгүй һаань, ямар шалтагаанаар ерээгүйб гэжэ бэшэдэг. Хүндэтэ шалтагаангүйгөөр занятидаа ерээгүй хүнэй байгаа һаа, кружок дээрээ, заримандаа партийна суглаан дээрэ шүүмжэлэн хэлсэдэг байна; Эдэ хүмүүжүүлгын хэмжээнүүд занятидаа һурагшадай таһалдалгүй ябалгые хангаба.

Нүхэр Гончарова партийна кабинедтэй нигта барисаатай байдаг. Кружогуудай хүтэлбэрилэгшэдэй саг үргэлжын семинарнуудта алдалгүй ябажа, методическа лекцинүүдые дууладаг юм.

Занятинуудта бэлэдхэхэдээ нүхэр Гончарова «ВКП(б)-гэй түүхын хуряангы курс» дотор бэшэгдэһэн материалые үзэдэг. Тэрээнэйнгээ һүүлээр марксизм-ленинизмын зохёолнуудые нэмэжэ уншадаг байна. Иихэдээ пропагандист Гончарова гүн гүнзэгы ба дэлгэрэнгы материалтайгаар занятия ябуулха аргатай болодог. Нүхэр Гончарова темэ бүхэн тушаа харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые хэрэглэдэг заншалтай. Тиимэ зүйлнүүд гэхэдэ, «ВКП(б)-гэй түүхын хуряангы курсаар» альбомууд, географическа картанууд, диаграмманууд, газетэ ба журналнуудай статьянууд, фото-монтажнууд болоно.

Заняти бүхэн дээрээ уранһайханай литературые хэрэглэдэг. Жэшээлхэдэ «Большевигүүдэй партигадаадын интервенциин ба гражданска дайнай үедэ» гэһэн темэ гаража байхадаа Толстойн «Талхан», Серафимовичын «Булад зоригтоной субалга», Фурмановай «Чапаев» гэжэ номуудые хэрэглэһэн байгаа. Гол ба нэмэлтэ литературые уншажа ойлгоһоноойнгоо һүүлээр нүхэр Гончарова хөөрэлдөө хэхэ түсэбөө табидаг.

Түрүүшын үедэ занятиингаа түрүүшын 40 минутые үзэжэ гараһан материалаа дабтаха ба хүсэд ойлгуулхын тулада ворюулдаг, тэрээнэйнгээ һүүлээр 10 минутын турша соо конспектнүүдые заабол шалгадаг, үлэгшэ саг соогоо шэнэ темээр материалые хэлэжэ үгэдэг, һурагшадта гэртээ хэхэ даалгабари үгэдэг байгаа.

Һүүлэй үедэ энэ методээ хэрэглэхээ болижо, һурагшадаар темые уридшалан бэлдүүлээд, заняти дээрээ хөөрэлдөө хэдэг, тэрээнэйнгээ һүүлээр материал тушаа тобшолол гаргадаг болоо. Занятинуудай һүүлээр һурагшад хамтаараан кино, театр ошожо харадаг. Жэшээлхэдэ VIII ба IX бүлэгүүдые үзэжэ байхадаа һурагшад болбол «Тангариг», «Сталинградска байлдаан», Ленин тухай документальна фильм хараһан байха юм.

Нүхэр Гончарова хөөрэлдөөе һонирхолтойгоор, эдэбхитэйгээр үнгэргэдэг. Һурагшадай урда тодорхой асуудалнуудые табидаг. Тэрээнэйнгээ һүүлээр энэ асуудалда хэн харюусаха хүсэлтэйб гэжэ һурадаг. Харюу үгэхэ дуратай хүнүүд олон байдаг тулада тэдээнэй нэгэндэнь үгэ үгэдэг юм. Бэшэ нүхэдынь түрүүн хэлээшэ хүнэй үгэ дээрэ нэмэдэг ба заһабари оруулдаг байна. Табигдаһан асуудалай хүсэд дүүрэнээр хэлсэгдэһэнэй һүүлээр нүхэр Гончарова тэрэ асуудалаар тобшолол гаргадаг. Хөөрэлдөөнүүдынь иимэ һонирхолтойгоор ба эдэбхитэйгээр үнгэрдэг байха юм. Нүхэр Гончарова ганса харьяата темэнүүдээр хөөрэлдөөгөө хизаарладаггүй, харин ябуулагдажа байгаа политика тухай, үйлэдбэриин хэрэгүүд тухай хөөрэлдөө эмхидхэдэг байна.

Политическэ һуралсал коммунистнуудай ажал хүдэлмэридэ һайнаар нүлөөлнэ. Нүхэд Буруев, Ерженина гэгшэд эрхим һайнаар ажал дээрээ хүдэлмэрилнэд.

Энэ кружогто һурагшад оролдосотой, жаяг заршамтай байһан туладаа иимэ амжалтануудые туйлаба.

Н. Хорошунова

Партийна һуралсалдахи дутагдалнуудые усадхаха

(*Мухаршэбэрэй аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаанһаа*)

Һаяхан Мухаршэбэрэй аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан боложо, тэндэ партийна һуралсалай ямараар үнгэржэ байһан тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Партиин айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр **Е. М. Стулев** тус асуудалаар элидхэл хээ.

Элидхэл дээрэһээнь мэдэхэдэ, аймагай олохон эхин парторганизацинуудта партийна һуралсал тон муугаар эмхидхэгдэнхэй. Зарим парторганизацинууд, тэрэнэй гоодо Суулгын сомоной Молотовой (парторганизациинь секретарь нүхэр С. Хандажапов), Сагаан-Шулуутайн сомоной Ленинэй (парторганизациинь секретарь нүхэр Б. Батуев), тус сомоной Сталинай (парторганизациинь секретарь нүхэр Д. Нимаев) нэрэмжэтэ ба Октябрьска сомоной «Шэнэ Байдал» (парторганизациинь секретарь нүхэр Д. Гармаев) колхозуудай коммунистнууд партийна һуралсалда мүнөөшье хүрэтэр хандуулагдаагүй шахуу. Эдэ парторганизацинуудай секретарьнар партийна һуралсалай жэлэй эхилхэһээ хойшо оройдоо 1—4 заняти хэһэн байха юм.

Партийна һуралсалые ёһо тэдысэ үнгэргэдэг ябадал бусадшье парторганизацинуудта бии байна. Аймагай томохон парторганизацинуудай нэгые — Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой парторганизациие жэшээ болгон абаад үзэе. 28 коммунистнуудайнь оройдоо 10 гаран хүн партийна һуралсалда хабаададаг байна. Тус колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Д. Бальжинимаев коммунистнуудаа бултыень һуралсалда хабаадуулха хэрэгтэ анхарал табидаггүй, шалгалта хэдэггүй, тиимэһээ занятинуудынь идейнэ бага хэмжээндэ үнгэрдэг байна.

Марксистско-ленинскэ теориие бэеэ даагаад шудалдаг 150 коммунистнууд аймаг доторнай бии, теэд тэдэнэй тон үсөөниинь политическэ болбосоролоо дээшэлүүлхэ оролдолго гаргана гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ.

Партиин айкомоор баталагдаһан консультантнууд элидхэл ба лекцинүүдые хаа яа хэдэг байна. Тэрэшэлэн айкомой партийна кабинет (даагшань нүхэр А. Щербаков) партийна һуралсалда туһаламжа үзүүлхэ большевистскэ штаб болоодүй.

Партийна һуралсалай дутагдалнуудые суглаанда хабаадагшад хараадаа абажа, политһуралсалые идейнэ үндэр хэмжээндэ таһалгаряагүйгөөр ябуулжа байха тэһэ тогтоол баталан абаа.

Узбекскэ ССР-эй 25 жэлэй ой

А. НИЯЗОВ, Узбекскэ ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ

Мүнөөдэр Узбекскэ ССР-эй ажалшад өөрынгөө республикын 25 жэлэй ойе тэмдэглэжэ байна.

Узбекскэ арад болбол республикынгаа тогтоһонһоо хойшо хорин табан жэл соо хэһэн айхабтар ехэ худэлмэриингөө дүнгүүдые советскэ Эхэ оронойнгоо түлөө, советскэ олониитын болон гүрэнэй байгуулалтын түлөө ехэхэн патриотическа дэбжэлтэтэйгээр гаргажа байна. Большевистскэ партиин сэсэмэргэн хүтэлбэреэр, агуу ехэ Сталинай ударидалгаар, ород арадай ба Соведүүдэй ороной бусад ахадуу арадуудай үдэр бүриин туһаламжаар узбекскэ арад хадаа өөрынгөө арадай ажахые, өөрынгөө культурые үзэгдөөгүй ехээр хүгжөөн мандуулаа.

Хаанай правительство хадаа Туркестанска хизаарые Россида түүхэй эд үгэгшэ газар болгон хүсөөр барижа байһан юм. Узбекистанай мүнөө байһан территори дээрэ промышленность байгаагүй, хүдөө ажахы бүдүүлиг ёһоор ябуулагдадаг байгаа. Үргэн ниитэ дехкануудые үгэ дуугүй богоолнууд болгохые эрмэлзэһэн хаанай чиновнигууд болон нютагай феодалнууд хадаа тэдэнэрые зорюута культуратай болгодоггүй байһан юм.

Узбекистан болбол хаанай гээгдэнги колони байһанаа, советскэ засагай жэлнүүдтэ түүхэтэ богонихон болзор соо үндэрөөр хүгжэнги промышленностьтай түрүү индустриально-колхозно республика болоо. Дайнай урдахи сталинска табанжэлнүүдтэ республикын промышленностьда 2 миллиардһаа үлүү түхэригэй капиталовложени оруулагдадаг байгаа. Түрүү техникээр зэбсэгжэһэн 515 промышленна предприятинууд шэнээр байгуулагдаа, тэрэнэй тоодо хүдөө ажахые, түрүүшын ээлжээндэ хлопок тарилгын эрилтые хангаха машина бүтээлгын заводууд бии. Узбекистанай байгаалиин айхабтар ехэ баялиг хадаа арадай ажахын туһада ашаглагдадаг болоо.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай ба тэрэнэй һүүлэй үеынүүдтэ республикын индустриальна хүгжэлтэ үшөө ехэ далайсатай болоо. Хэдэн зуун шэнэ предприятинууд ашаглалгада оруулагдаа. Промышленностьда шухала һуури эзэлдэг металлургическа, химическа, нүүрһэнэй, нефтиин һалбаринууд бии болоо. Урдань ээрмэн тала байһан газарнуудта шэнэ городууд: электрохимиин ба энергетикын Чирчик город, металлургиин, энергетикын болон барилгын материалнуудай Беговат город, эдеэ хоолой промышленностиин Янги-Юль город ургаа. Республикын столица Ташкент — ороной промышленна тон томо центр болонхой. Республикын промышленность саг үргэлжэ хүгжэжэ байна. 1913 онтой сасуулбал тэрэнэй продукциин хэмжээнь арба нэгэ дахин шахуу ургаа.

Республика соо өөрын национальна кадрнууд — мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд, техникүүд, инженернүүд ургажа гараа. Узбекистанай фабриканууд болон заводуудта үйлэдбэриин культурые эсэшэ сусашагүйгөөр урагшань дабшуулжа байдаг хэдэн мянган стахановецууд тоологдоно.

Республикын хүдөө ажахы, илангаяа тэрэнэй гол һалбари болохо хлопок тарилга хүгжэнги промышленностьда түшэглэн һалбаран хүгжэжэ байна. Хлопок таригшадта тракторнууд болон хүдөө ажахын бусад машинанууд үгтэжэ, бүтээсэ багатай гарай ажалые хүдөө ажахыһаа түрин гаргаа. Хүдөө ажахые электрификацилха түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байна. Колхозно болон совхозно полинууд дээрэ ташкентскэ хүдөө ажахын машина бүтээлгын заводой бүтээн гаргаһан хлопок хуряадаг машинанууд хүдэлмэрилнэ.

Халуу ехэтэй Узбекистанда искусственна уһалууригүйгөөр газарай ажал эрхилхэ аргагүй. Советскэ засагай жэлнүүдтэ узбекскэ арад хадаа уһалууриин хуушан системые шэнэдхэхэ, шэнээр бариха талаар айхабтар ехэ хүдэлмэри хээ. Хлопок таригшадай гайхамшагта үүсхэлээр, 1949 ондо арадай хүсөөр баригдаһан, Сталинай нэрэмжэтэ Ехэ Ферганска канал бүхы орон соомнай мэдээжэ болонхой.

Хлопок тарилгаһаа гадна, хүдөө ажахын бусад һалбаринууд үргэнөөр хүгжэһэн байна. Узбекистанай каракульнуудые үсхэгшэд болбол Советскэ Союз дотор абтадаг каракульна эрхим шанартай арһанай хахадһаа ехэнхиинь мүнөө үгэжэ байна. Орон доторнай үйлэдбэрилэн гаргагдадаг бүхы коконуудай хахадынь узбекскэ торгоной үрэ таригшад үгэнэ. Орондоо рис, виноград, садай продуктнуудые үгэхэ талаар республика ехэхэн үүргэ дүүргэнэ.

Узбекскэ арадай үндэр культура эртэ урда сагһаа хойшо оршоно. Узбекскэ арад болбол өөрынгөө дундаһаа гайхамшагта ухаатаниие, эрдэмтэдые, поэдүүдые дэбжүүлэн гаргаа, тэдэнэрынь дэлхэйн культурые хүгжөөлгэдэ ехэхэн хубитые оруулһан байха юм.

Советскэ Узбекистан үргэлжэ дээрэ эрдэм бэшэгтэй республика болоо. Тэрэнэй городууд болон кишлагуудта 4600 гаран һургуулинууд хүдэлмэрилжэ, 1.235 мянган үхибүүд тэндэ һурана, тиихэдэ хоёр университет, хэдэн арбаад дээдэ һургуулинууд, техникумууд хүдэлмэрилнэ. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай жэлнүүдтэ тогтоогдоһон наукануудай республиканска Академи хадаа Узбекскэ ССР-эй научна ухаан бодолой центр болонхой.

Советскэ засагай жэлнүүдтэ узбекскэ арад болбол Ленин-Сталинай партида, коммунизмын хэрэгтэ үнэн сэхэ байдаг өөрынгөө национальна интеллигенциие хүмүүжүүлээ. Бэлиг ехэтэй эрдэмтэд, уранзохёолшод, уранзураашад, артистнууд, конструкторнууд урган дэбжээ. Тэдэнэрэй олонхинь гайхамшагта хүдэлмэри болон зохёолнуудайнгаа түлөө Сталинска шангай лауреадай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөө, СССР-эй орденууд ба медальнуудаар шагнагдаа.

Номууд, газетэнүүд болон журналнуудые үргэн ниитэ ажалшад үргэлжэ уншажа байдаг болоо. Узбекскэ хэлэн дээрэ Маркс, Энгельс, Ленин ба Сталинай мүнхэ зохёолнууд, ородой ба дэлхэйн литературын эрхим зохёолнууд оршуулагданхай. Узбекскэ уранзохёолшодой номууд Советскэ Союзай арадуудай хэлэнүүд дээрэ оршуулагдана. Республика соомнай 100 үлүүтэй газетэнүүд, 5 журналнууд хэблэгдэнэ. Городуудта болон кишлагуудта 1053 библиотекэ, 29 театр хүдэлмэрилнэ.

Советскэ засагай жэлнүүдтэ узбек эхэнэрнүүдэй ажаһуудалда ехэхэн хубилалта болоо. Хара бүдөөр нюураа хушангүй, хүн зоной дунда гарадаггүй, ямаршье эрхэгүй байһан узбечкэнүүд хадаа мүнөө гүрэнэй, олониитын болон культурна ажаһуудалда эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болонхой. 13 мянга үлүүтэй узбечкэнүүд нютагай Соведүүдэй депутадуудаар һунгагдаа. 106 эхэнэрнүүд Узбекскэ ССР-эй депутадууд юм. Тиихэдэ узбекскэ арадай 14 эрхим басагад СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудаар һунгагданхай. Олохон тооной эхэнэрнүүд болбол эрдэмтэд, искусство болон литературын мастернууд болоо. Республикын дээдэ һургуулинууд ба техникумүүдтэ 15 мянга үлүүтэй басагад — узбечкэнүүд һуража байна.

Советскэ Узбекистанай городуудай болон кишлагуудай шарай түхэлынь жэл бүри ондоо боложо байна. Республикын столица Ташкент болбосон түхэлтэй город — сад болоо. Тэрэнэй улицануудаар гоё һайхан гэрнүүд баригдаа. Столицада ажаһуугшад трамвайгаар, троллейбусээр, автобусаар, таксигаар ябадаг болоо. Тэрэшэлэн республикын бусадшье городууд саг үргэлжэ болбосон түхэлтэй ба гоё һайхан болгогдожо байна.

Узбекскэ хүдөө тосхонуудта электричество болон радио ерээ. 1200 гаран колхозууд өөһэдынгөө тосхонуудые архитектурна түсэбэй ёһоор һэльбэнэ ба шэнээр барина.

Манай ажалшад болбол республикынгаа ойн баярые ажалай шэнэ амжалтануудаар тэмдэглэжэ байна. Промышленна хэдэн зуугаад предприятинууд жэлэйнгээ, тиихэдэ хэдэн арбаадынь табанжэлэйнгээ түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргээ. Узбекистанай колхозууд болон совхозууд түсэбһөө гадуур хоёр миллионһоо үлүү пүүд таряа, ехэхэн хэмжээнэй коконуудые ба каракулиин арһануудые Эхэ орондоо үгэһэн байна.

Узбекскэ Советскэ Социалистическа Республикын 25 жэлэй ойе һайндэрлэжэ байхадаа узбекскэ арад болбол тэдэнэртэ эрхэ сүлөө ба гүрэн олгожо үгэһэн, — большевигүүдэй партида, партиин ба бүхы ажалшадай гениальна вождьнор В. И. Ленинда, И. В. Сталинда, бидэнэрые тамсажэ ба илажа һургаһан, һургажашье байгаа агуу ехэ ород арадта гүнзэгы баясхалан хүргэнэ.

СУСАРШАГҮЙ ПРОПАГАНДИСТ

Биологическа наукануудай кандидат, зооветинститудай һургагша Василий Радионович Филиппов республиканска лекториин эрхим лекторнүүдэй нэгэн мүн. Нүхэр Филиппов мичуринска биологиин асуудалнуудаар ба «Хүнэй хаагдадаггүй дайсад ба ханинууд» гэһэн темээр 1949 оной туршада 30 лекци уншаа.

Василий Радионович болбол эсэхэ сусахые мэдэнгүй республикын колхозуудаар ябажа, лекцинүүдые уншана. Нүхэр Филиппов лекцинүүдээ идейно-научна үндэр хэмжээндэ үнгэргэдэг.

Амаралтынгаа үедэ Хоринн, Хэжэнгын, Яруунын аймагуудаар ябажа, «Колхозно ба совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб» тухай олохон лекцинүүдые уншаһан байна.

Н. Ербанов.

МУХАРШЭБЭРТЭ ГАЗЕТЫН СИГНАЛДА АНХАРАЛ ТАБИНАГҮЙ

Газетэнүүд олониитэ ажалшадтай нигтэ холбоотой, саг үргэлжын харилсаатай байдаг. Энэ хадаа большевистскэ хэблэлэй онсо өөрэ шанарнуудай нэгэн мүн.

Тэрэнэй бодото баримтань газетын редакцинуудта үдэр бүри орожо байдаг олон тоото бэшэгүүд ба корреспонденцинүүд болоно.

Үндэр дээдэ коммунистическэ ухаалтай манай советскэ хүнүүд гүрэнэй интерес юунһээшье дээр. Тэдэнэр хаанашье, ямаршье ажал хэжэ байхадаа гүрэндөө, тэрэнэй органуудта өөһэдынгөө хүсэлтэ ба дурадхалнуудаар туһалхые бүхы хүсөөрөө эрмэлзэнэ. Тэдэнэр дайнай һүүлэй сталинска табанжэлые болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ туйлагдаһан үйлэдбэриин амжалтанууд, үйлэдбэриин түрүүшүүл тухай, культурна ажаһуудалай барилгануудай үргэн дэлгэржэ байһанай тухай бэшэдэг.

Тиимэһээ, газетэдэ ороһон бэшэг ба сигналнууд тушаа зохихо хэмжээнүүдые түргэнөөр абажа байлгаха редакциин түлөө хэгдэжэ байгаа ажал бэшэ, харин парти ба правительствын эрилтэнүүдые дүүргэхэ, коммунизм байгуулгые түргэдхэжэ байһан хэрэг мүн болоно. Гэбэшье тиимэһээ манай «Бурят-Монголой Үнэн» газетын редакци болон газетэдэ толилогдоһон, мүн толилогдоогүйшье бэшэгүүд ба сигналнуудаар зохихо хэмжээнүүдые абхуулжа байхые эрмэлзэдэг байна.

Гэхэ зуура, Мухаршэбэрэй аймагай олонхи эмхи зургаанууд газетэдэ гараһан хэдэн олон сигналнуудта удаан саг соо харюу үгэдэггүй байха юм.

Тэрэ тоодо Мухаршэбэрэй аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Ерофеев ороно. «Артелиин Уставые эбдэнэ» гэһэн гаршагтай статья манай «Б. М. Үнэн» газетын үнгэрэгшэ оной ноябриин 18-най номерто толилогдоһон байгаа. Тэрээн соо Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Цыдыпов гэгшын артелиин адуу малые өөрынгөө дураар унижэ хороожо байдаг тухай хэлэгдэһэн байха юм. Энэ колхоздо хүдөө ажахын артелиин Уставые эбдэлгые зайлуулха хэмжээ дары түргэн абаха тухай Мухаршэбэрэй аймагай аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагые даагшада ноябриин 19-дэ манай редакци бэшэһэн байна. Теэд энэ бэшэгтэ мүнөө хүрэтэрөө харюу ерээдүй. Гадна, энэ таһаг үшөө дүрбэн бэшэгүүдтэ харюу үгэнэгүй.

Мүн культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие дурсагдаһан аймагай зарим колхозуудта тоодоггүй тухай манай газетэдэ гараһан гурбан сигналнуудта аймгүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие эрхилхэ таһагые даагша нүхэр Леонов харюусанагүй.

Аймгүйсэдкомойнь түрүүлэгшэ нүхэр Шадаров гүйсэдкомойнгоо таһагуудай газетын сигналаар дары хэмжээ абаха ябадалые хинаһаа байтагай, хэмжээ абахын тулада 1949 оной турша соо манай газетын редакциин тэрээндэ өөртэнь эльгээһэн 5 материалаар ямаршье хэмжээ абаагүй һуужа байдаг. Тэдэнэй дунда ажалшадай гомодолнууд, зарим сомоной Соведүүдэй гүйсэдкомуудай хүдэлмэриие шүүмжэлһэн ба бусад материалнууд бии юм.

Мухаршэбэрэй аймгүйсэдкомой хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд нүхэд Ерофеев, Леонов ба Шадаровай зүгһөө газетэдэ гараһан ажалшадай бэшэгүүд ба сигналнуудаар зохихо хэмжээнүүдые түргэнөөр абалгада иимэ хойрогоор хандажа байһан ябадалые имагтал аймагайнгаа зарим эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ үзэгдэжэ байһан дутуу дундануудтай эбсэжэ, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые хабшажа, колхозой ниитын зээридэ зоргоороо орогшодые далдалжа байһан ушар гэжэ сэгнэхэ хэрэгтэй.

Г. Данзанов.

Заиграйн аймагай «Улаан Эрхирик» колхозой һүнэй-товарна фермын һаалишан-малшан Очиржалма Нимаева үнгэрэгшэ жэлдэ өөрынгөө дааһан 10 үнеэдһээ 10 тугал абажа, сүрин бүтэнөөр түлжүүлһэн ба һү һааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн байна. Агуу ехэ багша нүхэр Сталинай Бурят-Монголой малшад тушаа анхарал оролдолгодонь харюу болгон, нүхэр Нимаева Сайгша ондо түсэбһөө гадуур 5000 литр һү һааха гэһэн уялга абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Нимаева шэнэ түлэй дэргэдэ.

М. Минеевэй фото.

ЯРУУНЫН АЙМАГТА

1.150.000 ТҮХЭРИГЭЙ ЭД БАРАА ХУДАЛДАБА

Сосново-Озерскын раймаг (даагшань нүхэр Белобородов) 1949 он соо аймагай ажалшадта 1.150.000 түхэригэй эд бараа худалдажа, жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар дүүргэбэ. Тус магазин нэгэ жэл соо 4 мотоцикл, 24 велосипед, оёдолой 8 машина, 10 радиоприёмник, гарай ба карманай 23 часы, 2 самовар, патефон болон бусад зүйлнүүдые худалдаһан байна.

ЭЛЕКТРОСТАНЦИ БАРИХАНЬ

Үльдиргын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель энэ жэлдэ 30 киловатт хүсэтэй электростанци барижа, колхозойнгоо центрые, һургуули ба полевой стануудые гэрэлтүүлхэнь. Тэрэшэлэн электрын хүсөөр молотилка, тээрмэ хүдэлгэгдэхэ юм. Мүн радиоузелтай болохо байна.

КОЛХОЗДОО ТУҺАЛБА

Сосново-Озерскын дунда ба Үльдиргын 7 жэлэй һургуулинуудай һурагшад үбэлэйнгөө амаралтын үедэ түрэл, Карл Марксынгаа нэрэмжэтэ колхоздо ерэжэ туһалба. Тэдэнэр 7 үдэрэй турша соо 300 центнер таряа сохилсоһон, 100 центнер таряа сэбэрлэһэн байна.

ХҮДӨӨГЭЙ КЛУБ НЭЭБЭ

Аймагай Соведэй гүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй таһаг Поперечинск тосхондо хүдөөгэй клуб нээбэ. Энэ клубынь гоё һайханаар шэмэглэгдэнхэй, вождьнорой портредүүд олон. Мүн эндэ газетэ, журнал ба номууд хододоо табяатай байдаг, лекцинүүд уншагдадаг, зүжэг нааданууд харуулагдадаг байна.

АДУУША ХҮБҮҮНЭЙ ОЛЗО

Эгэтын сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой залуу адуушан Урбаев 1949 он соо адуугаа эрхимээр харууһалжа, нэгэ жэлэй турша соо 1.336 ажалта үдэр олоһон байна. Мүнөө тэдэ ажалта үдэрнүүдтээ таряа, мяха, тоһо мэтын продуктнуудые ехээр абахань.

Ц. Дандаров.

Республиканска библиотекэдэ

Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекэ СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай Указай гараһан үдэрһөө абан тэрээндэ бэлэдхэлые эхилбэ.

Библиотекэ болбол номуудые һайшаан дурадхаха список, һунгалтада хабаатай номуудай картотекэ зохёобо. Агитаторай 100 библиотечкэ эмхидхэгдэнэ. Гадна, 10 библиотекэнүүд эмхидхэгдэжэ, Городской районой һунгуулиин участогууд дээгүүр гаргагдаха байна. Тэрэшэлэн һунгагшадта справка үгэжэ байха һунгагшадай булан бии болгогдохо юм.

Салангын, Торинн, Кударын, Зэдын ба бусад аймагуудай малажалай хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулжа, һунгалтада хабаатай номуудтай нүүдэл библиотекые тусхай хүн абажа гараха байна.

ХАБАРАЙ ТАРИЛГЫЕ ТҮГЭС БЭЛЭДХЭЛТЭЙГЭЭР УГТАХА

Үдын МТС жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

ХОРИ. (Телефоноор абтаба). 1950 оной хабарай тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтажа, харьяата колхозуудтаа үндэр ургаса хуряахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон Үдын МТС-эй коллектив трактор заһабарилха жэлэйнгээ түсэбые сум дүүргэбэ. Эндэ 35 трактор бүрин заһабарилагдаа.

Һүүлэй үедэ тус МТС-эй заһабарилагшад СССР-эй Верховно Соведтэ хэгдэхэ һунгалтануудтай дашарамдуулан, ажалайнгаа бүтээсые улам дээшэлүүлжэ байна. Тэдэнэр хүдөө ажахын прицепной машинануудай заһабарилгые һунгалтануудай үдэрһөө бүри урид дүүргэхэ гэһэн уялга абаба.

П. Ринчинов.

Тарилгын машинанууд бэлэн

Т. Д. Манзуровай хүтэлбэрилдэг тарянажалай бригада хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ машина зэмсэгүүдээ бултыень заһабарилжа, түгэс бэлэн болгонхой.

Тиин, болохоёо байгаа һунгалтануудта бэлэг болгон агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ, үрһээ тарилгын кондицида хүргэхэ гэжэ шиидэбэ.

Түнхэнэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой бүхы гэшүүд нүхэр Манзуровай бригадынхидай үүсхэлые дэмжээд, һунгалтануудай үдэр хүрэтэр тарилгада бэлэдхэлые сум дүүргэхэ гэһэн уялга абаба.

С. Андыков.

Саһа тогтоохо 1000 хаалта

Урда жэлнүүдтэ «III Интернационал» колхоз (Сэлэнгэ) поли дээрэ саһа тогтоохо шухала хэмжээ-ябуулгые тоодоггүй байһан юм. Тиимэһээ газарайнь хүрьһэндэ шииг нойтон дутадаг һэн.

Мүнөө энэ колхозойхид урдынгаа алдууһаа һургаал абажа, саһа тогтоолгые саг соонь эхилээ. 1000 гаран тусгаар хаалтануудые түхеэржэ, поли дээгүүрээ табинхай.

Мүн хабарай тарилгада бардам хүрэхэ үрһэ хаагаа.

Үндэр ургаса хуряахын түлөө тарянажалай бригадануудай бүхы гэшүүд агротехническэ кружогто һуралсана. Тус кружогые Сүхын МТС-эй агроном нүхэр Григорьев хүтэлбэрилдэг. Кружогто хабаадагшад СССР-эй Верховно Соведтэ хэгдэхэ һунгалтанууд хүрэтэр программаяа дүүргэхэ зорилго табиба.

В. Бадашкеев.

Хэлэһэн үгэнь хии талада хосорно

1949 оной дүрбэдэхи квартал соо Илькын, Доодо-Илькын сомонуудай колхозууд нэгэшье гектартаа саһа тогтоогоогүй, нютагай үтэгжүүлгэнүүдыешье бэлэдхэжэ эхилээдүй байгаа һэн. Мүн шэнэ жэлэй гараһанһаа хойшо тэндэхи колхозуудай хүдэлмэридэ ямаршье хубилалта болоогүй, хуушанайхяараал байба.

Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз тарилгада бэлэдхэлые түргэдхэхэ дүүрэн аргатай байбашье, мүнөө хүрэтэр энэ талаар өөдтэй хүдэлмэри хээгүй.

—Тарилгада бэлэдхэлые юундэ удааруулнат, — гэжэ тус колхозой правлениин түрүүлэгшэ Аяндуевһаа асуухада:

—Үглөө мүнөөгүй эхилхэмнай,— гэжэ харюусадаг. Теэд, Аяндуевай аманһаа уһан шэнгеэр урдажа гараһан эдэ үгэнүүдынь хооһоор хосоржо байна.

Тэрэшэлэн Ждановай, Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые тэсэшэгүйгөөр унжагайруулжа байха юм. Эдэ колхозуудай түрүүлэгшэнэр Эрдыниев, Гынденов гэгшэд поли дээрэ саһа тогтоохо, мүн нютагай үтэгжүүлгэнүүдые бэлэдхэхэ хүдэлмэринүүдые шангадхаха тушаа ямаршье хэмжээ абанагүй. Хэтэрхэдээ, Гынденовынь тэнгэриин үдэр бүри архидажа ябадаг болобо.

Хабарай тарилгада бэлэдхэлые хүтэлбэрилэнгүй, харин тэрэниие һаатуулжа байдаг колхозуудай түрүүлэгшэнэрһээ шанга эрилтэ хэхээр болоо гэжэ Заиграйн аймагай хүтэлбэрилхы организацинуудта һануулагдана.

В. Шубин.

Хабарай тарилгада эрхимээр бэлдэнэ

Заиграйн аймагай Дээдэ-Илькын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд ерэхэ хабарай тарилгые хаһа болзор соонь, эрхим шанартайгаар үнгэргэхын түлөө бэлэдхэжэ байна. Тарянай газар дээрэ 3400 тэргэ наг шэбхэ гаргаһан ба 200 гектар талмай дээрэ саһа тогтооһон байха юм. Анзаһа плугуудынь бүрин заһабарилагдаа. Мүнөө сеялкэ болон бусад зэр зэмсэгүүдээ заһабарилжа байна.

Д. Дагбаев.

Уншагшадай бэшэгүүдһээ

Хэзээ гуримшуулагдаха юм?

Олзоборилгын кооперациин, тэрэшэлэн «Разнопромкоопсоюзай» системын артельнүүд, мүн часуудые наймаалдаг зарим магазинууд час заһабарилха мастерскойнуудые нээнхэй. Теэд, эдэ мастерскойнуудай олонхинь тон муугаар, эмхи гуримгүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

Жэшээлхэдэ, Серовой нэрэмжэтэ артелиин час заһабарилдаг мастерскойдо эбдэрһэн час абаашахада, пружина волосок хоёрынь заһаад, циферблат шэнээр табяад, мүн сэбэрлээд, угаагаад үгэхын тула 72 түхэриг эрибэ. Тиихэдэ «Разнопромкооп» артелиин мастерской (даагшань нүхэр Виневич) тэрэ часай заһабариие 63 түхэригөөр сэгнэһэн байха юм.

Тэрэшэлэн Горпромкомбинадай мастерскойе даагша нүхэр Безносов гэгшэ энэ часай заһабарилга 82 түхэригтэ, «Красный путь» артелиин мастерской (даагшань нүхэр Гамбург) 60 түхэригтэ болохо гэжэ хэлэбэд. «Победа» гэжэ артелиин мастерскойе даагша нүхэр Илиясов 62 түхэригөөр заһабарилхабди гэжэ мэдүүлбэ.

Энэ часай заһабарилга горисполкомой тогтооһон прейскурантын ёһоор миил 55 түхэригтэ болохо байба. Иигэжэ, дурсагдагша мастерскойнууд час заһабарилгын элдэб олон сэй өөһэдөө тогтоожо, ажалшадые мэхэлдэг байха юм. Тиимэһээ ажалшадай дураа гутаханшье зүб байна.

Районуудай Соведүүдэй гүйсэдкомууд болбол советскэ хүнүүдэй түрүүшын эрилтэнүүдые хангажа шададаггүй эдэ мастерскойнуудай хүдэлмэриие дары шалгажа, тэндэ шурган ороһон жулигуудые хобхо сохин хаяхаһаа гадна, тус мастерскойнуудай ажал хүдэлмэриие гуримшуулха бэзэ гэжэ найдагдана.

Г. Нимбуев.

Малшадай байдалые хэзээ һайжаруулха юм?

Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой (Сутайн сомон) правлени малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй байра байдалые һайжаруулхын түлөө ямаршье оролдолго гарганагүй. Аяар мүнөө хүрэтэр зарим малшадай гэрнүүд хүсэд заһабарилагдаагүй, дулаалагдаагүй байха юм.

Гадна, МТФ-гэй мал муугаар бэлэдхэгдэһэн байрада байна. Аяар мүнөө хүрэтэр тугалай байра бэряадүй.

Малажалда, тэрэшэлэн малшадта иимэ харюусалгагүйгөөр хандаха ябадалда эсэс табиха хэрэгтэй.

П. Демин.

Ц. ДАМДИНЖАПОВ

Хэлэн хопог үнгэрһэн хойно паровоз хабсардаг цехын олохон хүбүүд Сасагай заводой культурын байшан тээшэ забһа залиггүй үгэ андалдаһаар, зугаа наадаа үүсхэһээр ошобод. Тэдэнэй дунда Виктор Бата хоёр бии. Ажалшадта зорюулагдан арба гаран жэлэй үмэнэ баригдаһан культурын гоё һайхан байшан соо заводойнь залуу патриодууд сугларанхай. Мүнөөдэр комсомольско суглаан. Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 30 жэлэй ойдо бэлэдхэхэ тухай элидхэлые ВКП(б)-гэй ЦК-һаа заводто байгаа парторг хэлэбэ. Дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй түсэбые дүүргэхын түлөө ябуулагдажа байгаа хүсэтэ тэмсэл, сааши нэ зорилго тухай, улаан Октябриин 30 жэлэй ойдо урда урдаһаа эршэмтэйгээр бэлэдхэхэ тухай элидхэл соо тодорхойгоор хэлэгдэжэ байна. Бата, Виктор ба бусад олон стахановецууд нэрэнүүд дурсагдажа, нормоёо 300-300 процентһээ доошо бэшэгээр дүүргэхэ тэдэнэй патриотическа үйлэнүүдынь һайшаагдаба.

Завод-гигантын олонгиин хүдэлмэришэд советскэ оронойнгоо национальна агууехэ һайндэртэ хүсэтэйгөөр бэлэдхэжэ, ажалай симфониин гэрэлтэ һайхан долгиие түргэн урасхалта мүрэн шэнгеэр далайлгуулжа, ажалта дээрэ амжалта туйлан байна. Паровоз хабсаралгын цех соо бүришье эршэмтэй тэмсэл болоно. Ушар юуб гэхэдэ, бүгэдын ажалай дүнгынь энэ гаража, Эхэ оронойгоо түмэр замуудта паровозуудые ябулан үдэшэдэг ха юм. Мамбаров Бата нүхэдтэеэ хамта, паровозой машинануудые хабсаралгые урда урдаһаа түргэнөөр, һайнаар, шанартайгаар хэжэ, ажалай үндэр бүтээсэ харуулна, стахановецын алдар нэрые олоод, заводой хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ.

Һүнин жабар газаа хаһхинана. Мамбаров Бата комнато соогоо. Тэрэ хада 1948 оные шэнэ алхамуудые хэжэ угтаа. Түрүү стахановец болоо. Мастер болоһон Виктор Тарасовай оронидо бригадираар томилогдоо. Цехынгээ комсомольско организациин секретариин орлогшоор һунгагдаа. Стахановецуудай һургуулиие дүүргэхээ байна. Мүнөө «ВКП(б)-гэй түүхын хуряангы курсын» 12-дохи булэгые шудалжа, айхабтар анхаралтайгаар конспект зохёон һууна. «Стахановска хүдэлөөн болбол социалистическэ мүрысөөнэй шэнэ дэбжэлтые, тэрэнэй шэнэ, дээдэ шатые үзүүлнэ. Социалистическэ мүрысөөнэй мүнөөнэй шата—стахановска хүдэлөөн шэнэ техникэтэй нигтэ холбоотой. Шэнэ, дээдэ техникэгүйгөөр стахановска хүдэлөөн ургажа гарахагүй байгаа. Стахановска хүдэлөөн болбол социализмһаа коммунизмда шэлжэн оролгодо хэрэгтэй ажалай бүтээсын дээдэ амжалтануудые туйлаха замуудые нээжэ үгэнэ» гэжэ конспект соогоо бэшэнэ.

Бурят-Монголой автономно Советскэ Социалистическэ Республикын тогтоһонһоо хойшо 25 жэл болоһоной ойдо бэлэдхэл хаана хаанагүй эхилбэ. Мамбаров Бата түрэл республикынгаа, тэрэнэй бүхы ажалшадтай хамта ургаа «Хаана социалистическэ мүрысөөн үргэн дэлгэрһэн гээшэб» гэһэн статья уншаһанаа Бата мартанагүй. Мастер Виктор Тарасов бригадир Мамбаров Бата хоёр цехын начальник Никитинэй, парторг инженер Кожевниковой ударидалга доро тон ехэ эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэринүүдые ябуулжа, алдарта һайндэртэ зорюулагдаһан үйлэдбэриин ялармэ бэлэгүүдые үүсхэн бэлэдхэнэд.

—Нүхэр Мамбаров! Ши шэнэ хүн, шэнэ кадр гэшэш. Иимэ хүнүүдээр бидэнэр омогорхонобди. Тиимэһээ республикын 25 жэлэй баярай ойдо ши манай эгээ үнэтэй бэлэгнэй болохо ёһотойш. Зүгөөр, өөрөө бэлэг бариха хэрэгтэй. Табанжэлэйнгээ нормые дүүргэжэ дүүрэн нүхэсэлтэй болоод байна. Шинии урдаха зорилго: 25 жэлэй ойдо—табанжэлэй нормо... гээд, Борис Андреевич Никитин Батада заагаа һэн. Мамбаров өөрынгөө бригадын хүдэлмэриие шэнээр зохёон табижа, паровоз хабсаралгые түргэбшэлһэн арга методоор ябуулжа, алдарта ойн баярта табанжэлэйнгээ түсэбые дүүргэжэ, ажалай илалтын эшэ үрэһөө мүнгэн түрэһэн ехэ бэлэгые омогтойгоор барья һэн.

Баярай парадай физкультурна жагсаалда ябажа ерээд, Мамбаров Бата «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор шагнагдаһанаа радиогоор мэдэжэ, сэдьхэлынь баярай ехэ баяраар бусалжа, саашанхи ажалаа түсэблэн байгаа һэн...

(*Үргэлжэлэлынь хожом гараха*).

*) Үргэлжэлэл. Эхиниинь 8, 9, 10 ба 11-дэхи номернуудта.

Арбадахи классайхид

Мухаршэбэрэй дунда һургуулиин 10-дахи классай һурагшад бултадаа комсомолецууд юм. Эдэнэр һуралсалайнгаа түрүүшын хахад жэлые эрхим амжалтатайгаар дүүргэбэ. Комсомолецууд Шура Чесночкова, Миша Безбородов гэгшэд бүхы предмедүүдээрээ шахуу «5» гэһэн сэгнэлтэнүүдтэй. Тэрэшэлэн Валерий Ткачев, Кеша Чилимов, Володя Александров гэгшэд һайнууд сэгнэлтэнүүдые абанхай. Эдэнэр номоо хододоо оролдосотойгоор үзэдэг, гээгдэжэ ябаһан нүхэдтөө саг соонь туһа хүргэдэг байха юм.

Классайнь хүтэлбэрилэгшэ А. М. Алганаева бүхы һурагшадайнгаа амжалтатайгаар һураха хэрэгтэнь тусгаар ехэ анхаралаа хандуулдаг.

Аюулгүйн Советтэ

НЬЮ-ЙОРК. Аюулгүйн Советэй энэ жэлдэхи түрүүшын заседанинь январиин 10-да болоо. «Зэбсэгтэ хүсэнүүдые ба юрэнхы түхэлэй зэбсэгүүдые гуримдань оруулха ба хорооха» гэһэн асуудал Генеральна Ассамблейн зүблэхэ зүйлдэ табигдаһан байна.

СССР-эй түлөөлэгшэ Я. А. Малик заседаниин эхин дээрэ үгэ абажа, тусхай мэдүүлгэ хэбэ.

Генеральна Ассамблейн 4-дэхи сессиин үедэ, сессиин түрүүлэгшэ байһан Ромулын нэрэ дээрэ Хитадай Арадай республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лайн мэдүүлгэ абтаһан байгаа. Тэрээн доторнь иигэжэ хэлэгдэнэ: арадай Центральна правительство хадаа «Хитадай центральна правительство» гэдэгээр Генеральна Ассамблейн 4-дэхи сессидэ эльгээгдэһэн делегациин статусые хуулита бэшэ гэжэ тоолоно, тэрэшэлэн энэ делегаци Хитадые түлөөлжэ шадахагүй ба Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида хитад арадай үмэнэһөө үгэ хэлэхэ ёһогүй.

СССР-эй делегаци Хитадай Арадай республикын правительствын энэ мэдүүлгые дэмжэнэ, гоминдановска делегациие хуулиин эрхэтэйдэ мэдэрхэгүй байһан тухайдаа Генеральна Ассамблейн 4-дэхи сесси дээрэ хэлэһэн юм гэжэ Малик мэдүүлбэ.

Хитадай Арадай республикын арадай Центральна правительствын гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лай энэ оной январиин 8-да Генеральна Ассамблейн сессиин түрүүлэгшэ байһан Ромулодо ба ООН-эй Генеральна Секретарь Трюгве Лидэ, тэрэшэлэн Аюулгүйн Советэй гэшүүн гүрэнүүдэй правительствонуудта иимэ удхатай бэшэг эльгэһэн байгаа:

«Хитадай Арадай республикын арадай Центральна правительство болбол Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Аюулгүйн Советтэ хитадай гоминдановска хархис этэгээдүүдэй үлэгдэлнүүдэй түлөөлэгшэдэй байлгые хуули бусада тоолоод, тэдээниие Аюулгүйн Советһээ гаргахые шухалашална.

Энээн тухайда тусхай мэдээсэн, Хитадай Арадай республикын арадай Центральна правительство хадаа дээрэ дурсагдаһан хараа бодолые анхаралдаа абажа зохихо хэмжээнүүд абтаха бээз гэжэ найдана».

Хитадай Арадай республикын арадай Центральна правительствын тус мэдүүлгые дэмжэхэһээ гадна, мүн гоминдановска бүлэгэй түлөөлэгшые Аюулгүйн Советһээ гаргаха гэжэ шухалашалан дурадхаһан тухайдаа СССР-эй делегаци Советскэ правительствын даалгабаряар Аюулгүйн Советэй анхаралда мэдээсэнэ гэжэ Малик мэдүүлбэ.

Аюулгүйн Советэй составһаа гоминдановска түлөөлэгшын зайсуулагдаагүйдэнь Аюулгүйн Советэй хүдэлмэридэ СССР-эй делегаци хабаадахагүй гэжэ советскэ түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

Аюулгүйн Советтэ түрүүлэгшэ байһан гоминдановец хадаа СССР-эй делегациин дурадхаһан резолюциие Советэй «тусхай» заседани дээрэ хаража үзэхэ, тиихэ хүрэтэрөө ондоо асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлхэ гэжэ дурадхаа.

СССР-эй түлөөлэгшэ Малик энэ дурадхалыень эрид буруушааба.

Түрүүлэгшын һуури эзэлжэ байһан ябадалаа ашаглан, гоминдановска делегат өөрынгөө дурадхалые голосованида табиба. Гоминдановецын дурадхалые Холбоото Штадуудай, Англиин, Франциин, Норвегиин, Кубын, Эквадорай ба Египедэй түлөөлэгшэд дэмжээ. Индиин түлөөлэгшэ голосованида хабаадалгаһаа һаналаа бариһан байна.

Тус тогтоолые СССР-эй түлөөлэгшэ буруушаан голосовалба.

Гоминдановска түлөөлэгшын намнагдаха хүрэтэрнь Аюулгүйн Советтэ хабаадахые арсаха байнаб, иимэл шалтагаанаар Аюулгүйн Советэй заседаниһаа гарахамни гэжэ Малик мэдүүлээ.

Аюулгүйн Совет заседаняа зогсоохо бэшэ, харин Генеральна Ассамблейн резолюциие зүбшэн хэлсэжэ эхилхэ ёһотой һэн гэжэ Холбоото Штадуудай түлөөлэгшэ Гросс түрүүшээр эрилтэ хэһэн байна. Англиин түлөөлэгшэ Кадоганай хэлэһэн үгэнь мүн лэ тиимэ удхатай байгаа.

Заседаняа мүнөө забһарлан зогсоохо ба Советскэ Союзай дурадхалые удаадахи заседани дээрээ зүбшэн хэлсэхэ һэмди гэжэ Индиин түлөөлэгшэ Рау дурадхаба. Аюулгүйн Совет заседаняа забһарлаха ба Советскэ Союзай дурадхалые хожом хэлсэхэ гэжэ шиидхээ.

КАТОК ДЭЭГҮҮР...

Елүүр үргэн
Ехэ сагаан катогууд
Энэ үдэр
Эдир бидэнээ угтажа,
Таляан мүнгэн
Толото альгаа дэлгэбэд.

Согтой солбон
Советскэ хүхюун үхибүүд,
Шэлдэн улаан
Шэираг залуу нүхэдүүд
Елэгэр мүлигэр
Елүүр дээгүүр зурынад.

Хабатай хурдан
Хаһа соогоо урилдан,
Жабарай дундуур
Жагсажа булта мүрысэн,
Харсага шэнгеэр
Каток дээгүүр шуумайнад.

В. Чимитов,
Зугаалайн долоонжэлэй һургуулиин һурагша.

(«Агын Үнэн» гэжэ газетэһээ)

ХИТАДАЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКАТАЙ ДИПЛОМАТИЧЕСКА ХАРИЛСААНУУДЫЕ ТОГТООХО ТУХАЙ ШВЕЦИИН ДУРАДХАЛ

СТОКГОЛЬМ. Хитадай Арадай республикатай дипломатическа харилсаануудые тогтоохо гэжэ Шведскэ правительствын шиидхэбэри гаргаһан тухайда мэдээсэнэ.

ПРАВИТЕЛЬСТВО ЭМХИДХЭХЫЕНЬ ДЕ ГАСПЕРИДЭ ДААЛГАГДАА

ПАРИЖ. Франс пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Итальянска шэнэ правительство эмхидхэхыень де Гасперидэ даалгагдаа.

ГОМИНДАНОВЕЦУУДТА ЗЭБСЭГ ҮГЭЛГЫЕ США-гэй АЖАЛШАД БУРУУШААНА

НЬЮ-ЙОРК. Филадельфиин профсоюзна ударидагшад ба бусад олон элитэ нюурнууд Трумэнда ба Ачесондо буруушаалай бэшэг эльгээбэ. Тэрээн доторынь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Американска арад болбол шэнэ Хитадай 450 миллионно хүн зонтой эб найрамдалтай байхые хүсэнэ. Тиимэһээ, буу зэбсэг эльгээхэ ябадалаа зогсоохыень Гүрэнэй департаментһаа эринэбди».

Хитадай Арадай Республикатай дипломатическа харилсаануудые тогтоохо тухай Афганистанай ба Финляндиин дурадхалнууд

ДЕЛИ. Кабульска радиогой дамжуулһанай ёһоор, Афганистанай гадаадын хэрэгүүдэй министр Али Мухаммед-хан Хитадай Арадай республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лайда бэшэгтэйгээр хандажа, Хитадай Арадай республикын арадай Центральна правительствые Афганистанай правительствын мэдэрһэн тухайда мэдээсэбэ.

ХЕЛЬСИНКИ. Хитадай Арадай республикын тогтоһон тухай мэдэрхэ гэжэ Финляндиин правительство январиин 13-да шиидхэбэри гаргаа.

Хитадай Арадай республикада байха румынска посол томилогдоо

БУХАРЕСТ. Румынска Арадай республикын Национальна ехэ сугларааанай президиумэй тогтоолоор Теодор Руденко Югославидахи посолой тушаалһаа сүлөөлэгдөөд, Хитадай Арадай республикада байха посол болгогдон томилогдоо.

Хитадай Арадай Республикын ба Норвегиин хоорондо дипломатическа харилсаануудые тогтоолго тушаа

ПЕКИН. Синьхуа агентствын дамжуулһанай ёһоор, Шанхайда норвежскэ генеральна консул байһан Мартин Больстат гэгшэ Хитадай Арадай республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лайда телеграмма эльгээбэ, тиихэдээ Хитадай Арадай республикын арадай Центральна правительствотай дипломатическа харилсаа тогтоохо ба өөрынгөө этигэмжэтые Пекин эльгээхэ хүсэлэн тухайда мэдээсэһэн байна.

Гоминдановска хархисуудай үлэгдэлнүүдтэй харилсаануудаа Норвежскэ правительствын таһалһанайнь һүүлээр, тэгшэ эрхын, бэе бэедээ ашагтай байлгын, территориальна ойроо хүртэшэгүй ябадалые ба суверенитедые хүндэлэлсэлгын үндэһэ һуури дээрэ Хитадай Арадай республикын арадай Центральна правительство Норвежскэ правительствотай дипломатическа харилсаануудые тогтоохоор бэлэн байна, энэ асуудалаар хэлсээ хэхын тулада норвежскэ правительство өөрынгөө түлөөлэгшэдые Пекин эльгээхэдэнь болохо гэжэ, Шанхайска сэрэгэй-хиналтын комитедэй гадаадынхидай хэрэгүүдые эрхилхэ бюрогой начальнигай уялгые дүүргэгшэ Хуан Хуа гэгшээр дамжуулан гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лай мэдээсэһэн байна.

Гоминдановска морягууд Хитадай Арадай-сүлөөлэлгын армиин талада оробо

ШАНХАЙ. Гурбан жэлэй курс дүүргэһэнэй һүүлээр Англиһаа Гонконг ерэһэн гоминдановска хэдэн морягууд Хитадай Арадай-сүлөөлэлгын армиин талада оробо гэжэ Гонконгһоо мэдээсэбэ.

Вьетнамдахи дайнай ябуулганууд

ШАНХАЙ. Вьетнамска сэрэгүүд һүүлэй үедэ Хоабин гэжэ газарта хүсэтэйгөөр добтолжо, французска 18 постнуудые үгы хээ. Эдэ добтолгонуудай үедэ 420 хүн алагдаһан, 158 хүн шархатаһан ба французска 218 солдадууд плендэ абтаһан байха юм. Тэрээнһээ гадна, 38 пулемёт, 200 винтовко, 18 миномёт, 200 тонно һомо хэрэгсэлнүүд ба сэрэгэй зүйлнүүд буляан абтаа.

Эдэ операцинуудай үедэ вьетнамска сэрэгүүдээр 1.000 дүрбэлжэн километр газар сүлөөлэгдөө.

Амурай сазан Байкалда

Байкалрыбвод 1944 — 1[...] онуудта Амурай сазан гэжэ 1[...] гаран загаһадые асаржа, Посо[...]скын татуурта табиһан юм. [...] загаһад энэ татуур соо ехэ [...] рамжатайгаар байралжа, м[...] нилээд томонууд болоо. Сазан[...] даа энэ татуурһаа гаража, [...]калда ороһон байна. 1949 оной [...]мар Кабанскын загаһанай заво[...] загаһашад Байкал дээрэһээ [...]грамм шэгнүүртэй, 25 сантим[...] утатай сазан бариһан байха [...] Сазанай шэнэ газарта үдэлгэ[...]даа научна талаар ехэхэн һо[...]холтой байна.

П. Старико[...]

Шатар

Январиин 8-да городой куб[...] түлөө шатараар финальна [...] боложо, «Наука» ба «Большев[...]» командануд наадаба. Эрид [...]га наадаһанай һүүлээр, «На[...]» обществын шатаршад больш[...]гэйхидые 10:6 гэһэн тоотой [...] илажа, физкультура ба спор[...] городской комитедэй кубок а[...]

* * *

Һаяхан Мухаршэбэр тосх[...] шатараар аймагай центрын [...] һуури эзэлгын турнир бо[...] Энээндэ 12 хүн хабаадалсаа. [...]һээ 10 очко абаһан Петр Би[...]ев турнирта илажа гараһан б[...] 9 очкотой болоһон Безбор[...] хоёрдохи һуури эзэлээ.

* * *

Бурят-Монголой зооветерин[...] институтда шатарай хоёр тур[...]лобо. Түрүүшынь турта бэ[...] наададаг шатаршад хабаада[...] Энээндэ студент Неведимов [...] дэхи һуури эзэлһэн байна. [...] дохи турта 16 хүн хабаадал[...] 1-дэхи ба 2-дохи һуурин[...] Юдин ба Щербаков гэгшэд х[...]гаа.

Турнирта амжалтатайгаар [...]даһанайнь түлөө Неведи[...] хоёрдохи разряд, Юдин ба [...]баков гэгшэдтэ спортивна [...]лахи разряд олгогдобо.

Һуралсал-хүмүүжэлэй хүдэлмэри һайжаруулая!

* *

(Аймагуудай багшанарай конференцинүүдһээ)

* * *

Январь һарын эхеэр, һурагшадай үбэлэй амаралтын үедэ республикын бүхы аймагуудта багшанарай конференцинүүд үнгэргэгдэбэ. Энэ конференцинүүд хадаа һуралсалай жэлэй түрүүшын хахадта һургуулинуудай хүдэлмэриин дүнгүүдые согсолжо, һуралсал-хүмүүжэлэй хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан байна.

Идеологическа асуудалнууд тушаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолнууд соо хараалагдаһан зорилгонуудые, РСФСР-эй гэгээрэлэй Министрын приказуудые бэелүүлэн, республикын һургуулинууд өөһэдынгөө хүдэлмэридэ нилээд амжалтануудые туйлаа. Һурагшад оролдосотой һайнаар һурадаг болоо. Нэгэ класста хоёрдохи жэлдээ үлэхэ ябадал үсөөрөө. Һургуулинуудта хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулагдадаг болоо.

Тиихэтэй хамта һургуулинуудай хүдэлмэридэ, илангаяа һуралсал-хүмүүжэлэй хүдэлмэридэ нилээд дутуунууд үшөө байһаар. Эдэ дутуунуудые усадхажа, һуралсал-хүмүүжэлэй хүдэлмэриие эрид һайжаруулха тухай асуудал аймагуудай багшанарай конференцинүүд дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Аймагуудта үнгэргэгдэһэн, багшанарай конференцинүүд тухай манай хүдөөгэй корреспондентнүүд мэдээсэнэ.

Иволгын аймагай багшанарай конференци хадаа үхибүүдэй бүгэдэниитын һуралсалые бэелүүлхэ, һурагшадай һургуулияа орхилог ябадалтай тэмсэхэ тухай, һурагшадай һуралсалайнь шанарые дээшэлүүлхэ хэмжээ-ябуулганууд тухай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ гэжэ нүхэр Нагаслаев бэшэнэ.

Иволгын дунда һургуулиин 4-дэхи классай багша Евдокия Лаврентьевна Круглова һуралсалай жэлэй түрүүшын хахадые ехэ амжалтатайгаар дүүргэө. Классайнь бүхы һурагшад һайнаар һурана. Нүхэр Круглова зааһан зүйлнүүдээ һурагшадтаа гүнзэгыгөөр ойлгуулдаг, дүй дүршэлөөр баян, мэргэжэл һайнтай багша юм. Харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдые өөрөө бэлэдхээд, хүдэлмэридөө шадамараар хэрэглэдэг. Гэртэ хэхэ даалгабаряа һурагшадай дүүргээгүй һаань, шалтагаануудыень тодорхойлдог, эхэ эсэгэтэйнь хөөрэлдэдэг байха юм.

Тэрэшэлэн Ганзуринай эхин һургуулиин багшанар В. Жданова, И. Канунников, Вознесенскэ эхин һургуулиин багша К. Нейберг, Иволгын дунда һургуулиин багшанар И. Эренпрайс, Ч. Базарова гэгшэд хүдэлмэридөө һайн амжалтануудые туйлаа. Мүн Оронгын долоон жэлэй һургуули амжалтатайгаар хүдэлмэрилнэ.

Конференцидэ хабаадагшад Иволгын аймагай арадай гэгээрэлэй таһагай хүдэлмэридэхи дутуунуудые большевистскэ шүүмжэлэлээр элирүүлээ. Бүхы һургуулинуудта һуралсал-хүмүүжэлэй хүдэлмэриие эрид һайжаруулха тушаа бодото хэмжээ-ябуулгануудые хараалаа.

Дээрэ дурсагдагша асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн, Кяхтын аймагай багшанарай конференцидэ хабаадагшад олохон һургуулинуудай хангалтагүй хүдэлмэриие хатуугаар шүүмжэлбэ гэжэ манай корреспондент нүхэр Чимбеев бэшэнэ. Конференци дээрэ хамта 20 гаран хүн үгэ хэлээ. Эрхим багшанар өөһэдынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хөөрэжэ үгэхэһөө гадна, һуралсал-хүмүүжэлэй хүдэлмэриие һайжаруулха тухай дурадхалнуудые оруулаа.

Эдэ дурадхалнуудые хараадаа абажа, Кяхтын аймагай арадай гэгээрэлэй таһаг шухала хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ ёһотой. Юуб гэхэдэ, аймагай 13 һургуулинуудай 2894 һурагшадһаа 845 хүниинь гэхэ гү, али аяар 20 шахуу процентнь муугаар һурана. Мүн һуралсалай түрүүшын хахад жэл соо 30 шахуу һурагшад һурахаяа болишоһон байха юм.

Хэжэнгын аймагай багшанарай конференцидэ хабаадагшад һургуулиин наһанай бүхы үхибүүдые һуралсалда хабаадуулха тухай аймагай арадай гэгээрэлэй таһаг анхаралаа табинагүй гэжэ шүүмжэлбэ. Аймаг соонь олохон үхибүүд һургуулида үшөө ороогүй байжа байна. Хэжэнгын, Дээдэ-Худанай, Доодо-Худанай сомсоведүүд һургуулиин наһанай үхибүүдэй тоо бүридхэгдөөшьегүй байһаниинь элирбэ гэжэ нүхэр Намсараев бэшэнэ.

Манай республикын бүхы һургуулинууд өөһэдынгөө хүдэлмэридэхи дутуунуудые усадхажа, һуралсалайнгаа жэлые үндэр туйлалтануудтайгаар дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байһыень багшанарай конференцинүүд харуулба.

США-гэй экономическа байдалынь улам муудана

НЬЮ-ЙОРК. Президентын дэргэдэхи экономическа советэй элидхэлһээ харахада, 1949 он хадаа США-дахи промышленна үйлэдбэриин хоролгын, фермернүүдэй олзо орошын хоролгын ба ажалгүй ябадалай ургалгын жэл байгаа.

1949 ондо Холбоото Штадууд дотор забастовкын хүдэлөөн нилээд ехээр үргэдөө. Забастовконуудай үргэлжэлһэн саг ба тэдээндэ хабаадаһан хүдэлмэришэдэй тоо нилээд ехэ болоһон байна. Булад хайлуулгын ба нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэришэдэй хэһэн хоёрхон забастовкодо 800 мянган хүн хабаадаһан байха юм.

1949 он дотор хүн зоной салин хүлһэн ба олзо доходуудынь квартал бүридэ доошоо орожо байгаа гэжэ тус элидхэл дотор тэмдэглэгдэнэ. Зоной нөөсэлгэнь 3,1 миллиард доллароор хороһон байна. Тэрэшэлэн хүдөө ажахын продукт худалдажа, фермернүүдэй оруулдаг олзонь 2,8 миллиард доллароор хороо.

* * *

НЬЮ-ЙОРК. США-гэй правительственна бүридхэлэй, мэдээнүүд дээрэһээ харахада, США-гэй промышленность ба хүдөө ажахыда ажалладаг хүдэлмэришэдэй тоо декабрь һарада 962 мянган хүнөөр хороо.

Ажалай министерствын мэдээнүүдэй ёһоор, хэрбээ 1948 ондо забастовконуудһаа шалтагаалан хүдэлмэриин 34100 мянган час гээлтэдэ ороһон байгаа һаань, харин 1949 ондо —хүдэлмэриин 53 миллион час гээгдэһэн байха юм.

Харюусалгата реда[...]
Д. Д. ЛУБСАН[...]

МҮНӨӨДЭР УЛАН-УДЭ[...]

Гүрэнэй Бурят-Монголой [...]нэй орденто оперо ба б[...] театрта—«Евгений Онегин».

Гүрэнэй ород драмын теа[...] «12 һара» гэжэ кукольна [...] (эхиниинь үдэшын 5 часта.)

«Прогресс» кинотеатрта—[...]ригдоһон дуунууд».

«Эрдэм» кинотеатрта—«[...]льдэхи ажабайдал» (үдэр).

ПВЗ-гэй культурын ордо[...] «Хоригдоһон дуунууд».

Шэлэй заводой клубта—[...]жын туяан».

Мяханай комбинадай клу[...] «Һолонго».

Мелькомбинадай клубта—[...]рягай басаган».

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-80. зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни, культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации—7-85; сельского хозяйства, промышленности и транспорта—6-84; переводов—3-23; писем трудящихся и информации—6-84 (2 зв.); об'явлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16.

Н—02212. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж [...]